

2. MÛSİKÎNİN ÖNEMİ

İlk uygarlıklarda örneğin, Sümerlerde, eski Mısırlar ve Çinlilerde nefesli çalgılarla uzunluk ve hacim için kullanılan birimler arasında bir ilişki vardı. Dinsel törenlerde, eğlence ve ortaklaşa yapılan işlerde müziğe geniş ölçüde yer verildiği bize kalan yazılardan anlaşılmaktadır. İbranilerde müzik, din ve devlet yönetimine bağlanmıştı.

NOT EDELİM

İhvânı Safâ, X. yüzyılda Basra'da ortaya çıkan, dinî, felsefi, ilmî düşüncelerini çeşitli risaleler yazarak ortaya koyan bir topluluk. Bu risalelerden biri de musikiye ayrılmıştır.

İhvanı Safâ'nın mûsikîyi; "Maddiyat ile maneviyat arasında ulaşılmış bir sanat" olarak tanımlaması müziğin neden dindar bir kişi için önemli olduğunu açıklamaktadır. Bu filozoflara göre; "özü ruhani bir cevher" olan müzik sanatı dışındaki tüm sanatların cismani suretleri vardır. Bu filozoflar, büyük bir mutlulukla "yüreği yumuşatıp, gözleri yaşlar ile dolduran ve bizi geçmişteki hatalarımız yüzünden tevbe ettiren" müzik türünü övmüşlerdir.

İnsanlık tarihî boyunca en ilkel kabilelerden en ileri teknolojiye sahip toplumlara kadar hemen herkes kendi içindeki müziğini oluşturmuştur. Daha çok tabiatın bir taklidi olarak ortaya konan müzik, insanın iç dünyasını yansıtan bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. İlk insanın doğa seslerini yansıtması, kendi sesini rüzgârın, denizin, kuşun sesine benzetmesi, ezginin doğması yolundaki ilk adımlar olmuştur. Önce doğayı yansıtmak için sesini yükselten insanoğlu, sonra yalnızlığını unutmak için mırıldanmaya başlamış, korkusunu yenmek için çığlıklar atmış, daha sonra da ruhsal değişimine göre kimi neşeli kimi hüzünlü ezgiler yazmıştır.

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî (ö.1273) mûsikînin önemini, "Allah âşıkları için ruhun gıdasıdır. Zira mûsikîde sevgiliye kavuşma ümidi mevcuttur." cümlesi ile ifade etmiştir.

Ünlü Alman bestecisi Ludwig van Beethoven (ö.1827): "Müzik, insanı Allah'a en ziyade yaklaştıran şeydir ve bütün bilgilerin, bütün felsefelerin üstündedir." diyerek mûsikînin insan hayatındaki yerine işaret eder.

İngiliz edebiyatının şöhretli isimlerinden William Shakespeare (ö.1616), mûsikînin insan üzerindeki etkisini: "Müzik, yerle gök arasındaki her varlığı hiç kimsenin karşı koyamayacağı bir kudretle sarsar." sözleriyle ifade eder.

Dinî eğitim alan bir kişi için ise mûsikînin önemine daha farklı açılardan bakmak gerekir. Allah (c.c.) bütün peygamberlerine mûcizeler vermiştir. İslam'ın Peygamberi Hz. Muhammed'e (s.a.v.) ise verdiği en büyük mucize Kur'an'dır. Tilâvet ettiğimiz Kur'an'ın, cami içerisinde yaptığımız ibadetlerin, okuduğumuz ezanların, salat ü selamların hepsi mûsikî iledir. Namazı insan sesi ile eda edilmesi İslam'ın mûsikîye verdiği önemi göstermektedir.

Hz. Peygamber'in (s.a.v.), "Kur'an'ı seslerinizle güzelleştiriniz." emri veya "Allah güzeldir güzeli sever." hadisindeki tavsiyesi İslam'ın estetiğe verdiği önemi göstermektedir.